

К О Н С П Е К Т

по задължителната дисциплина «Обща и оперативна хирургия»,
включена в учебния план на специалност «МЕДИЦИНА»,
за студентите от III курс
учебна 2015/2016 г.

1. Кратки исторически данни за развитието на хирургията. Хирургията в България.
2. Антисептика. Средства за постигане на антисептиката. Асептика. Устройство на операционен блок.
3. База и средства за провеждане на хирургическото лечение. Организация и планиране на хирургичното отделение. Хирургичен инструментариум. Шевни материали, превързочни и допълнителни материали, операционно облекло.
4. Приложение на антибиотичните средства в хирургията. Значение. Усложнения.
5. Предоперативно изследване и подготовка на болния за операция.
6. Анестезия- исторически данни. Определение. Класификация.
7. Подготовка на болен за обща анестезия. Преданестезиологичен консулт. Класификация на анестезионен риск. Премедикация
8. Инхалационна анестезия. Стадии, белези и етапи на общата анестезия. Инхалационни анестетици. Анестезионни апарати.
9. Местна анестезия, ректална анестезия, венозна анестезия. Венозни анестетици. Мускулни релаксанти.
10. Реанимация. Хомеостаза - водно-електролитно равновесие, алкално-киселинно състояние, енергиен баланс, газообмен.
11. Шок- видове, патофизиология, основни принципи на корекция.
12. Клинична смърт – основни клинични характеристики. Принципи на корекция.
13. Деонтология в хирургията.
14. Вродени заболявания - причини.
15. Основни принципи на хирургическото лечение на вродените болести.
16. Вродени цепки на глава. Вродена аномалия на шията.
17. Вродени заболявания на храносмилателния тракт.
18. Вродени заболявания на други органи и системи.
19. Травмени заболявания. Определение на травмения процес. Травматизъм. Определение. Видове травмени повреди. Класификация.
20. Закрити механични травми. Контузия. Компресия. Травматична токсикоза (Кръш-синдром). Травматичен деколман.
21. Закрити механични травми. Дисторзио, луксацио, руптура.
22. Закрити механични травми. Комоцио, контузио, компресио церебри.
23. Закрити гръдни и коремни травми.
24. Счупване на кост (фрактура).
25. Открита травма – рана.
26. Контузна и контузно-разкъсна рана. Порезна рана. Рана от ухапване.
27. Огнестрелна рана. Убодна рана.
28. Заздравяване на рани-първично, вторично. Шев на рани. Видове. Ръбец /цикатрикс/.
29. Лечение на рани. Принципи на лечението. Водене на раневия процес.
30. Следоперативни усложнения на раната.
31. Изгаряне. Определение, видове. Фази на изгаряне, степени с определяне повърхността, клинични симптоми, основи на лечението, консервативно и оперативно, реанимация, транспорт.
32. Повреди от електрически ток - местни, общи. Химични изгаряния.

33. Измръзвания. Определение, видове, степени, прояви, основи на лечението. Транспорт.
34. Кръвотечение - определение, класификация, патофизиология, клинична картина. Изменение в органите и микроциркулацията.
35. Кръвоспиране. Временно и трайно кръвоспиране. Спонтанно и изкуствено. Механизъм на съсирване на кръвта.
36. Кръвопреливане - история, система АВО и резус система /Rh/.
37. Кръвопреливане – показания и противопоказания за кръвопреливане. Кръвни продукти. Грешки и усложнения при кръвопреливане.
38. Присаждане на тъкани. Пластични и възстановителни операции. Определение, видове.
39. Трансплантация на органи.
40. Същност на възпалението. Морфологични промени и патофизиология на възпалителния процес. Местни и общи клинични признаци на възпалението /местни и общи възпалителни синдроми/.
41. Източници и пътища на разпространение на възпалителния процес. Условия от страна на микро- и макроорганизми.
42. Класификация на хирургичната инфекция. Остра гнойна инфекция - абсцес.
43. Остра гнойна инфекция – флегмон. Хронична гнойна инфекция.
44. Гнойни инфекции на кожата и нейните придатъци – фоликулит, фурункул, карбункул, хидраденит.
45. Гнойна инфекция на лимфната система. Лимфангит и лимфаденит. Елефантиаза.
46. Оперативни достъпи.
47. Обща гнойна инфекция /сепсис/ - класификация, етиология, патогенеза.
48. Обща гнойна инфекция /сепсис/ - клиника, диагностика и лечение.
49. Остра гнилостна инфекция. Анаеробна газова инфекция.
50. Тетанус – лечение и профилактика.
51. Специфични възпалителни заболявания. Туберкулоза. Видове хирургична туберкулоза. Актиномикоза.
52. Ехинококоза.
53. Остра артериална непроходимост- емболия и тромбоза.
54. Хронична артериална непроходимост. Некрози и гангрени.
55. Венозна недостатъчност. Тромбофлебит и флеботромбоза.
56. Аневризма-определение. Видове. Клинични прояви.
57. Общо учение за язвите. Фистули.
58. Хирургични заболявания на мускулите: хернии, контрактура на Фолкман.
59. Остеомиелит, периостит и перихондрит.
60. Артрити, артрози, контрактури и анкилози на ставите
61. Остър хирургичен корем. Определение, етиология, морфология.
62. Остър хирургичен корем. Клинична картина на острия хирургичен корем от възпалителен произход.
63. Остър хирургичен корем. Клинична картина на острия хирургичен корем от перфоративен произход.
64. Остър хирургичен корем. Клинична картина на острия хирургичен корем от obturационен характер.
65. Определение, етиология и патогенеза на новообразуванията.
66. Общи принципи на лечението на новообразуванието.
67. Ранна диагностика на злокачествените заболявания, скринингови методи, тестове за ранна диагностика.
68. Класификация на новообразуванията. Морфология и биология на туморния растеж. Преканцерози. Ранен рак. Паранеопластични синдроми.

69. Клинична класификация на злокачествените тумори. TNM-система. Основни апаратни и инструментални методи. Морфологична диагностика. Туморни маркери.
70. Доброкачествени и злокачествени новообразувания от епителен произход. Пигментни тумори.
71. Доброкачествени и злокачествени новообразувания от съединителна тъкан.
72. Новообразувания от нервната система на мозъчните обвивки.
73. Смесени тумори. Тумори от ембрионални остатъци.
74. Комбинирани методи за лечение – лъче-, химио-, хормоно-, имунотерапия в онкологията.
75. Литиазни болести. Холелитиаза. Нефролитиаза.
76. Хернии.
77. Общи положения, диагностика и лечение на кървене от горния и долния етаж на ГИТ.
78. Инвазивни диагностични методи в хирургията. Ендоскопия. Торакоскопия. Пункционна биопсия.
79. Лапароскопски операции. Лапароцентеза. Торакоцентеза. Телехирургия.

Ръководител Катедра ООХ:

/Проф. д-р Никола Колев, д.м.н.и.у.

Препоръчана литература:

1. Schwartz's Principles of Surgery, 10th edition, McGraw-Hill Education/Medical; 2014 г.
2. Хирургия-Основи на хирургията, Дамян Дамянов, Виолета Димитрова, Издател: Знание, 2007 г.
3. Ръководство по хирургия с атлас - том 13: Детска хирургия, Огнян Бранков, АИ „Проф. Марин Дринов“, 2011 г.
4. Обща хирургия, Виолета Димитрова, Издателство Арсо, 2007 г.
5. Лапароскопска хирургия, АИ „Проф. Марин Дринов“, 2005 г.
6. Ръководство по хирургия с атлас Т.ХХІІІ: Еднодневна хирургия– Дамян Дамянов, АИ „Проф. Марин Дринов“, 2013 г.
7. Ръководство по хирургия с атлас - том 1: Хирургична анатомия, Дамян Дамянов, Николай Видинов, АИ „Проф. Марин Дринов“, 2012 г.
8. Ръководство по хирургия с атлас. Том X. Висцерална хирургия Хирургия на ендокринните жлези, Таньо Сечанов, АИ „Проф. Марин Дринов“, 2011 г.
9. Хиатална херния - диагностика и лечение, Щерю Щерев, Издател: ИК "Стено", 2013 г.
10. Ръководство за практически упражнения по пропедевтика на хирургичните болести, А. Атанасов, Ив. Груев, Издателство: Медицина и физкултура, 1984 г.
11. Essential Surgery-Problems, Diagnosis and Management, 5th Edition, 2014 г.